INVAZE KOMÁRA TYGROVANÉHO! JAK HO ZASTAVIT?

Komár tygrovaný (*Aedes albopictus*) je nebezpečný vetřelec z jihovýchodní Asie, který se díky globálním změnám, jako jsou změny klimatu a mezinárodní doprava, rychle šíří i do oblastí, kde se dříve nevyskytoval. V posledních letech byl zaznamenán také v České republice. Tento invazní druh přenáší nebezpečné nemoci jako horečku dengue, chikungunya nebo zika. Výzkum tohoto komára a jeho potenciálního dopadu na zdraví probíhá na Ústavu biologie obratlovců AV ČR pod vedením Ivo Rudolfa.

A právě o tomto zákeřném vetřelci, který se snaží dobýt naše města a vesnice, je tento komiks! Dozvíte se v něm, jaké triky používá komár tygrovaný, aby se u nás zabydlel, a co můžete udělat, abyste mu překazili plány. Dokážete zabránit tomuto padouchovi šířit nemoci?

Text: Ivo Rudolf, Alena Fornůsková, ÚBO AV ČR
Kresba: Šimon Bryja

Komár tygrovaný spřádá své ohavné plány…..

Díky oteplování, letecké a automobilové dopravě se můžu konečně podívat na sever - a Česko je další na řadě! Muhehe!!!!

Tohle vypadá dobře. Hodně vody, teplíčko a jak pěkně hrajó! Teď se tady pěkně zabydlím…

♪♪ Víněčko bílé…

Hmmm, ročník 2017 je můj oblíbený! Můžu přenášet nebezpečné nemoci, jako je horečka dengue nebo horečka chikungunya a zika. To se máte na co těšit!

Ha! Tyhle repelenty a dlouhé rukávy mě drží daleko! Ale to ještě nestačí!

Hele, tady je další, v laborce se pěkne podíváme co si sebou z jihu dovezl!

Tohle kolo jste vyhráli, ale my se nevzdáme a Evropa bude nakonec naše!

Nééé! Co je tohle za lidi! Bez stojaté vody se přece nemůžu rozmnožovat! Tohle mi zkazí všechny plány!

Abychom se chránili před bodnutím komára tygrovaného a přenosem nemocí, je důležité dodržovat několik preventivních opatření. Používejte repelenty, noste oblečení s dlouhými rukávy a nohavicemi, a hlavně eliminujte stojatou vodu v okolí domova, kde by se mohli komáři rozmnožovat. Pravidelně kontrolujte květináče, sudy a jiné nádoby, kde by se mohla zadržovat voda. Prevence a včasná opatření jsou klíčem k tomu, abychom předešli šíření invazních komárů a s nimi spojených nemocí.

ÚSTAV BIOLOGIE OBRATLOVCŮ AKADEMIE VĚD ČR
NF IOCB TEC–H
Akademie věd České republiky

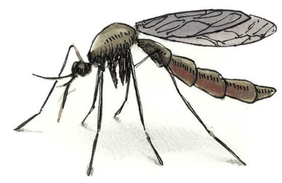

PRACOVNÍ LIST

Komárovití (Culicidae) je čeleď dvoukřídlého hmyzu, jejíž zástupci jsou běžně označováni jako **komáři**. Komáři každoročně způsobí více úmrtí než jakékoli jiné zvíře. Přenášejí malárii, horečku Dengue, Zika, žlutou zimnici, encefalitidu a valtickou horečku. Ohrožují i psy, na které přenášejí vlasovce. Krev sají pouze samičky (tzv. hematofágie), samečci se živí nektarem. Samičky potřebují krev k tvorbě vajíček. Životnost komárů se pohybuje od 7 dní u samečků do 2 týdnů u samiček. Svědění způsobují komáří sliny, které obsahují protisrážlivé látky a anestetikum. Na světě žije přes 3000 druhů komárů, někteří napadají jen ptáky nebo plazy. Jako přenašeči chorob mohou sloužit i jiné rody, například ptačí malárii běžně přenášejí komáři rodu *Culex*. Do lidských obydlí zalétá zejména komár pisklavý (*Culex pipiens*). Komáři létají rychlostí 2 km/h a dokážou uletět až 60 km za potravou. Mají čtyři vývojová stádia: vajíčko, larvu, kuklu a dospělce. První tři stádia vyžadují vodní prostředí.

Základní ochranu lidí proti bodnutí komárem poskytuje moskytiéra – jemná síť natažená v noci kolem lůžka či obydlí. Je-li napuštěna insekticidem, účinnost se zvyšuje. Běžně se používají také sítě do oken. Mezi další prostředky patří uvolňování insekticidů (např. syntetický pyrethroid) do vzduchu. K tomu slouží spreje, elektrické odpařovače, insekticidní spirály. Další možností jsou odpuzovače hmyzu, chemické, či ultrazvukové repelenty.

V tajence najdeš odpověď na otázku: Co k lidem přitahuje komáry?

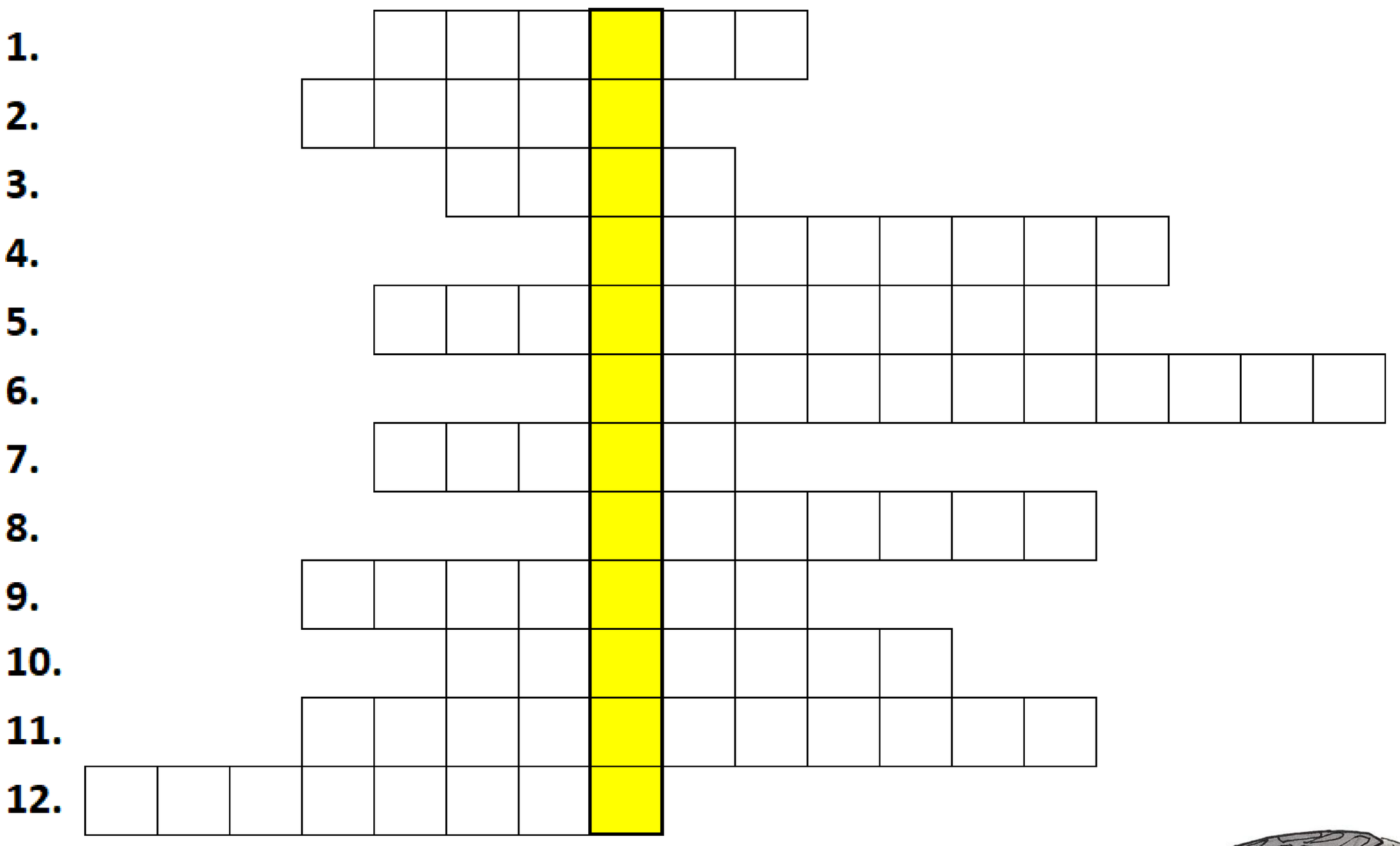

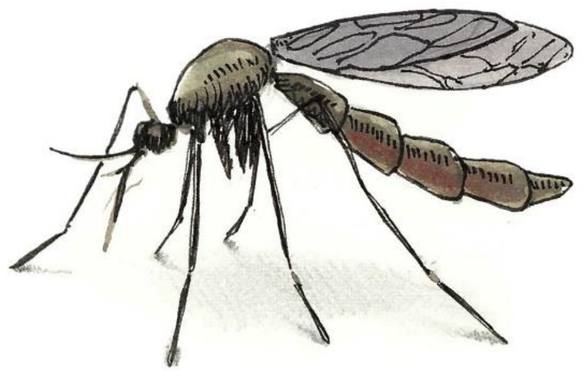

1. Komáři sáním krve mohou přenášet různé ……. (doplň)
2. Jaký rod komárů přenáší ptačí malárie?
3. Odkud pochází komár tygrovaný?
4. Které vývojové stádium není závislé na vodě?
5. Jaký typ hmyzu jsou komáři podle počtu křídel?
6. Jak se nazývá proces sání krve u komárů?
7. Jaké je třetí vývojové stádium komárů?
8. Jak se nazývají druhy, které jsou člověkem zavlečeny mimo svůj areál výskytu a zde se nekontrolovaně šíří?
9. Které pohlaví komárů saje krev?
10. Mezi globální změny patří změny ……. (doplň)
11. Jak se nazývá látka, která je obsažena ve slinách komárů a způsobuje znecitlivění místa vpichu?
12. Jak se jmenuje komár, který často zalétá do lidských obydlí?